

Shrnutí hlavních poznatků

Demografický vývoj

- Hustota obyvatel v Ústeckém kraji je čtvrtá nejvyšší z České republiky. Téměř 80 % obyvatel zde žije ve městech.
- Ústecký kraj je pátým nejlidnatějším krajem ČR, na celkovém počtu obyvatel ČR se v roce 2021 podílel 7,6 %.
- Počet obyvatel kraje klesá, a to především vlivem přirozeného úbytku obyvatel umocněného v některých letech i záporným migračním saldem.
- Roste podíl cizinců v kraji, nejvíce jich pochází z Ukrajiny a Vietnamu.
- Po dvou letech poklesu sňatečnost v roce 2021 meziročně vzrostla. Při porovnání s ČR dosáhla stejné hodnoty.
- Rozvodovost v kraji nadále klesá. V roce 2021 dosáhla stejné úrovně, jako činila průměrná hodnota za ČR. Počet rozvodů na 100 sňatků byl v Ústeckém kraji nižší.
- I přes meziroční nárůst porodnosti a úhrnné plodnosti hodnoty těchto ukazatelů v roce 2021 zaostávaly za ČR. Úhrnná plodnost byla v kraji nejvyšší od roku 2001.
- Pokračuje trend odkládání mateřství do vyššího věku, meziročně došlo opět ke snížení podílu žen, které porodily ve věku do 25 let.
- Podíl dětí narozených mimo manželství meziročně vzrostl, v loňském roce překročila jeho hodnota celorepublikový průměr o 14,5 p. b.
- Potratovost meziročně poklesla, stále je však v kraji výrazně vyšší, než v celé ČR.
- Vlivem výrazného nárůstu zemřelých dosáhla úmrtnost nejvyšší hodnoty od roku 2001. Při porovnání s hodnotou za ČR byla v kraji vyšší o 1,4 bodů promile.
- Nejčastější příčinou úmrtí byly nemoci oběhové soustavy, novotvary a Covid-19.
- Po roce 2020 došlo vloni již k druhému meziročnímu poklesu naděje dožití, přičemž u mužů klesala rychleji. Naděje dožití v kraji je stále pod průměrem ČR.
- V roce 2021 došlo v kraji k oživení zahraniční migrace. Celkové migrační saldo bylo vloni kladné, a to právě zásluhou zahraniční migrace.
- Populace Ústeckého kraje stárne, trvale se zvyšuje podíl seniorů v populaci. V důsledku toho roste průměrný věk obyvatel kraje a každoročně se zvyšuje index stáří a index ekonomické závislosti.

Sociální vývoj

- Meziročně došlo ke snížení objemu pracovní síly. Dlouhodobě dochází ke změně její věkové struktury, pracovní síla v kraji stárne.
- Úroveň vzdělanosti pracovní síly roste, stále však zaostává za republikovým průměrem.
- Míra zaměstnanosti v kraji dlouhodobě zaostává za průměrem ČR, v roce 2021 to bylo o 2,1 p. b. méně.

- Obecná míra ekonomické aktivity v uplynulých dvou letech rostla, což přispělo ke snížení rozdílu mezi krajem a ČR. I nadále však kraj nedosahuje průměrných hodnot ČR.
- Obecná míra nezaměstnanosti je v kraji dlouhodobě vyšší, než činí průměr ČR. Tento rozdíl se však snižuje.
- V důsledku poklesu uchazečů a nárůstu volných pracovních míst klesl počet uchazečů na 1 volné pracovní místo. I přes tento pozitivní vývoj byl počet volných pracovních míst na 1 uchazeče druhý nejhorší v ČR.
- V Ústeckém kraji byl v loňském roce nejvyšší podíl uchazečů o zaměstnání bez vzdělání z celé ČR, což se odrazilo ve struktuře uchazečů dle CZ-ISCO.
- Vzrostla průměrná délka evidence i počet dlouhodobě nezaměstnaných. Dlouhodobá nezaměstnanost byla v kraji druhá nejvyšší v ČR.
- Podíl nezaměstnaných osob dosáhl hodnoty 5,08 % a v mezikrajovém porovnání byl druhý nejvyšší po Moravskoslezském kraji. Hodnota za celou ČR byla v kraji překročena o 1,60 p. b.
- Domácnosti v kraji dosáhly v roce 2020 při porovnání s republikovým průměrem vyšších příjmů, jejich náklady na bydlení byly druhé nejvyšší mezi kraji.
- Dle strukturálního šetření mezd MPSV a MF vzrostla nominální průměrná mzda o 5,2 %, reálný nárůst mezd byl v důsledku vysoké inflace výrazně nižší.
- Vzrostl počet dětí v mateřských školách, žáků základních škol ubylo. Zvýšil se počet studentů vysokých škol s trvalým bydlištěm v kraji, vysoké školy v kraji se však dlouhodobě potýkají s úbytkem studentů i absolventů.
- Počet lékařů patří vzhledem k velikosti populace kraje k nejnižším mezi kraji. Za průměrem ČR vloni zaostával o 1,1 lékaře na 1 tis. obyvatel.
- Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti od roku 2012 roste a v roce 2021 bylo šesté nejvyšší v ČR.
- Meziročně poklesl objem vyplacených prostředků na dávky nemocenského pojištění, z dlouhodobého pohledu je však patrný nárůst.
- Od roku 2015 klesá počet vyplacených dávek státní sociální podpory, na objemu vyplacených prostředků se více jak 8 % podílel příspěvek na dítě.
- I přes dlouhodobý pokles počtu lůžek v domovech pro seniory byla situace v Ústeckém kraji v loňském roce třetí nejlepší v ČR.
- Meziročně poklesl počet příjemců důchodů, průměrná výše důchodů vzrostla. Zvětšuje se rozdíl mezi důchodem žen a mužů.
- V posledních dvou letech klesá objasněnost trestných činů, v roce 2021 byla šestá nejvyšší mezi kraji.
- Meziročně došlo ke zvýšení počtu dopravních nehod, snížil se však počet úmrtí. Nehodovost v kraji je nejvyšší v ČR.
- Počet požárů poklesl, ale zvýšila se přímá škoda. Meziročně výrazně poklesl počet zraněných při požárech.

Ekonomický vývoj

- Úroveň HDP dosáhla ve srovnatelných cenách pouze 91,9 % roku 2019. HPH meziročně poklesla vlivem poklesu sekundárního sektoru, terciární sektor rostl.
- HDP na 1 obyvatele v kraji meziročně poklesl. Jeho úroveň při porovnání s ČR dlouhodobě klesá, v roce 2020 dosáhl pouze 69,8 % hodnoty ČR.
- Meziročně vzrostl objem přijatých transférů i daňových příjmů do územních rozpočtů. Bilance příjmů a výdajů územních rozpočtů byla vloni kladná.
- Nejdůležitějším zdrojem financování výzkumných a vývojových činností v kraji je dlouhodobě podnikatelský sektor.
- Obyvatelé kraje využívají internet k nakupování či k ovládní internetového bankovníctví nejméně z celé ČR, naproti tomu podíl uživatelů sociálních sítí je v kraji čtvrtý nejvyšší mezi kraji.
- Zvýšil se počet registrovaných ekonomických subjektů. Mezi nově vzniklými byly převážně fyzické osoby – živnostníci.
- Sklizeň většiny zemědělských plodin byla vyšší než v předchozím roce. Výborně se dařilo chmelu.
- Stav většiny hospodářských zvířat poklesly, výjimkou byl skot a drůbež. Vzrostla produkce mléka, snáška konzumních vajec se snížila.
- V roce 2021 byl v kraji vytěžen největší objem dřeva od roku 2000. Zvyšuje se podíl listnatých dřevin v lesích.
- Tržby z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy i tržby za přímý vývoz v kraji rostly. Vyšší byla i produktivita práce a mzdy. Poprvé od roku 2013 přišel automobilový průmysl o prvenství v objemu tržeb z přímého vývozu.
- V kraji se vyrobilo téměř 28 % veškeré elektřiny vyrobené v ČR. Celková spotřeba energií v přepočtu na obyvatele byla v kraji pátá nejnižší u elektřiny a třetí nejnižší u zemního plynu.
- Nižší objem základní stavební výroby (ZSV) v podnicích se sídlem v Ústeckém kraji byl ovlivněn jak inženýrským, tak pozemním stavitelstvím.
- Vzrostl počet vydaných stavebních povolení. Téměř 37 % jich bylo vydáno bytovým budovám. Orientační hodnota staveb meziročně poklesla.
- Vloni byl v kraji dokončen druhý největší počet bytů za uplynulých 21 let. Převažovala bytová výstavba v rodinných domech.
- Po předchozím útlumu cestovního ruchu v důsledku pandemie Covid-19 došlo ke konci roku 2021 k jeho oživení, návštěvnost však zůstala pod úrovní roku 2019.

Životní prostředí

- Vloni poprvé po dlouhé době nepoklesl podíl orné půdy v kraji. V minulých letech k tomu docházelo převážně ve prospěch trvalých travních porostů.
- Druhá největší plocha zvláště chráněných území po Jihočeském kraji se nacházela na území Ústeckého kraje. Nejvyšší podíl chráněných území z vnitroregionálního pohledu se rozkládal v okrese Děčín.

- Na území kraje se nachází 114 území chráněných soustavou Natura 2000, z toho 5 ptačích oblastí a 109 evropsky významných lokalit.
- Nadále se rozšiřuje výměra ekologicky obhospodařované půdy, vloni její podíl přesáhl 18 % výměry zemědělské půdy kraje.
- Vzrostla spotřeba vody i množství vypouštěných odpadních vod. Cena vody i stočného se meziročně zvýšila a byla druhá nejvyšší v ČR.
- Stále více obyvatel bydlí v domech připojených na kanalizaci s koncovou ČOV. Přечиštěno bylo vloni 97 % odpadních vod (bez srážkových).
- Ústecký kraj patří z hlediska životního prostředí k nejvíce postiženým oblastem v ČR. I přes zlepšení vykazoval jedny z nejvyšších hodnot u většiny emisí s výjimkou oxidu uhelnatého. Hlavním znečišťovatelem byly stacionární zdroje.
- Celková produkce odpadů včetně nebezpečného vzrostla. Zvýšila se i produkce komunálního odpadu na 1 obyvatele, v roce 2020 byla osmá nejvyšší mezi kraji.
- Pořízené investice na ochranu životního prostředí podle místa investice v přepočtu na 1 obyvatele byly vloni třetí nejvyšší v ČR. Největší objem investičních nákladů směřoval do ochrany ovzduší a klimatu, u neinvestičních nákladů do nakládání s odpady.

